

Avispea valmistub külapäevaks

Liili Heinla, külaaktivist

Eesti üheks vanemaks külaks peetav Avispea, mida 1219. aastal nimetas oma kroonikas Läti Hendrik ja mis on kirjas ka Taani hindamisraamatus, peab jaanipäeval külapäeva.

Külaaktiiv eesotsas Jaak Läänemetsaga on nõuks võtnud kutsuda 24. juunil kokku kõik, kes tunnevad end olevat seotud Avispeaga selle praegustes piirides. Külavanemaks valiti hiljuti Allan Muusikus.

Viimaste aastakümnete jooksul on Avispea tihedas naabruses asunud Võnnuverre ja Uniküla oma nimest ilma jäänud, kuuludes praegu Avispea piiridesse. Avispea paigad on seotud kultuuritegelase Jakob Liiviga, kes oli siin nii sajandivahetuse paiku nii kooliõpetaja kui ka valakirjutaja. Tihti viibis tema juures ka luuletaja Juhan Liiv.

Unikülas nägi ilmavalgust ning veetis oma nooruspõlve helilooja Tuudur Vettik, kelle taktikepi all on kindlasti laulnud ka paljud avispealased. Siit on pärit andekas kunstnik Jakob Ounmann, kes langes Vene-Jaapani sõjas.

Avispea oli XIII sajandi alguses Virumaale tehtud suure sõjakäigu ajal liivlaste ja lätlaste kogunemiskohaks.

Oma kaheksa adramaaga ei kuulunud küla küll suuremate sekka, kuid läinud sajandi esimesel poolel leitud kivikirves tõendab, et inimasustus on siin väga vana.